Metsähallitus

Lausunto

12.11.2026

Asia: VN/24888/2026

Lausuntopyyntö maa- ja metsätalousministeriön asetuksesta susikiintiöksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Metsähallitus kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto luonnoksesta asetukseksi alueellisen kiintiön nojalla sallittavasta suden metsästyksestä metsästysvuonna 2026–2027.

Suomella on erityinen vastuu maailman metsäpeurakannan säilymisestä, koska metsäpeuraa esiintyy vain Suomessa ja Venäjällä. Asetusluonnoksessa todetaan suurpetokantojen vahvistumisen kasvattavan metsäpeuraan kohdistuvaa saalistuspainetta tavalla, joka voi muodostaa riskin lajin elinvoimaisuudelle. Suomen metsäpeurakannan hoitosuunnitelman mukaan suden metsästystä tulee kohdistaa erityisesti metsäpeuran esiintymisalueilla oleviin susireviireihin.

Metsähallitus kiittää Maa- ja metsätalousministeriötä asetusluonnoksessa jo mainitusta metsäpeuran suojelun huomioimisesta suden kiintiömetsästyksen pääasiallisena perusteena Pahkavaaran, Lestijärven ja Iivantiira–Vuosangan alueilla. Kainuussa metsäpeuran vasatuotto on ollut poikkeuksellisen heikko ja Kainuun osakanta on heikentynyt merkittävästi. Suomenselällä tilanne on alueellisesti erilainen, mutta pohjoisessa vasatuotto on edelleen alhainen. Metsäpeurakannan hoitosuunnitelman tavoitteisiin kuuluvat kannan säilyttäminen suotuisalla tasolla, kannan vahvistaminen sekä pitkällä aikavälillä Kainuun ja Suomenselän osakantojen yhdistyminen.

Metsähallitus katsoo kuitenkin aiheelliseksi tuoda esille, että viime metsästyskaudella toteutetusta suden kiintiömetsästyksestä huolimatta tilanne ei myöskään metsäpeuran palautusistutusalueella Lauhanvuoren seudulla ole vielä ratkaisevasti muuttunut. Siellä metsäpeuraesiintymä on edelleen kriittisen pieni, joten luontaistakin kuolleisuutta on välttämätöntä kontrolloida tehokkaasti, kunnes metsäpeurakanta karttuu riittävän suureksi yhdistyäkseen Suomenselän pääkantaan ja Seitsemisen seudulle palautusistutettuun kantaan. Vasta näiden kehityskulkujen myötä voidaan todeta Lauhanvuoren palautusistutuksen olleen menestyksekäs. Sen menestyksen saavuttamiseksi tulee metsäpeuran vasatuotto palautusistutusalueella turvata. Vasatuoton ja lähivuosina alueella

välttämättä tarvittavan kannan kasvun merkittävin riskitekijä on suurpetojen saalistus. Saalistajalajina on alueella varmuudella ollut toistaiseksi ainoastaan susi.

TAUSTA

Vuoden 2025 susikanta-arvion määrittelemälle Lauhanvuoren perhelauman reviirille kohdistettiin metsästysvuonna 2025–2026 kuuden susiyksilön alueellinen kiintiö, jonka nojalla reviiriltä metsästettiin vuoden 2026 alussa kuusi sutta. Kyseisellä alueella kiintiömetsästyksen perusteena oli Lauhanvuoren kansallispuistoon palautusistutetun metsäpeuran kannankehityksen turvaaminen. Lauhanvuoren totutustarhasta vapautettavia metsäpeuroja on merkitty korvaan asennetulla GPS-laitteella. Viiden viime vuoden aikana on tyydyttävästi toimineita laitteita ollut kaikkiaan seitsemällä yksilöllä. Näistä kolme (43 %) on kuollut suurpedon tappamana, ja kahden kohdalla aiheuttaja on ollut varmuudella susi. Merkityt eläimet ovat olleet aikuisia tai nuoria aikuisia. Vasoja ei ole merkitty GPS-korvalaittein. Luonnonvarakeskus puolestaan on Lauhanvuoren alueella merkinnyt GPS-pannalla sekä vapautettavia, että jo vapautettuja tai luonnossa syntyneitä aikuisia vaatimia. Viiden viime vuoden aikana on kuudesta GPS-pantaa kantaneesta vaatimesta kaksi kuollut, ja näistä toinen susien tappamana vuonna 2024.

On perusteltua olettaa, että susien tappamiksi todettujen GPS-laittein varustettujen metsäpeurayksilöiden osuus kaikista laitteilla merkityistä yksilöistä edustaa jokseenkin hyvin suden aiheuttamaa kuolleisuutta Lauhanvuoden seudulla metsäpeuran aikuiskannassa. Vuosittaisesta vasahävikistä sen sijaan on voitu tehdä ainoastaan epäsuoria päätelmiä maastohavaintojen nojalla keväästä talveen. Lauhanvuoren seudun metsäpeuravaadinten tiinehtymisessä ja vasojen syntymässä ei ole todettu olevan ongelmia. Seudulla ei myöskään ole vakiintunutta karhukantaa. Syksyllä 2026 on tehty havaintoja vähintään kahdeksasta eri vasasta. Tämä on aiempia vuosia suurempi määrä. Metsäpeurakanta itsessään ei alueella vielä ole lähtenyt kasvuun, vaan arvio kokonaisyksilömäärästä on samaa luokkaa tai hiukan alempi, kuin alueelle vapautettujen metsäpeurojen kokonaismäärä kaikkiaan vuosina 2019–2026. Lisääntymisikäisten vaatimien ja niiden synnyttämien vasojen säilyminen hengissä on ehdoton edellytys kannan säilymiselle ja karttumiselle.

Metsähallitus pitää vuoden 2026 alussa Lauhanvuoren reviirillä toimeenpantua kuuden suden kiintiömetsästystä seudun metsäpeurakannan suojelun kannalta oikeaan osuneena toimena, ja ehdottaa tässä lausunnossa alueellisen kiintiön nojalla sallittavaa suden metsästystä jatkettavaksi Lauhanvuoren seudulla seuraavin perustein.

PERUSTELUT

Vuoden 2025 susikanta-arvion määrittelemä Lauhanvuoren perhelauma reviiri sinällään lakkasi olemasta kiintiömetsästyksen myötä, mutta paikallisten metsästäjien mukaan alueella havaittiin jo kiintiömetsästyksen yhteydessäkin susia enemmän kuin kiintiön määrittelemät kuusi yksilöä. Vuoden 2026 susikanta-arviossa ei Lauhanvuoren alueelle määritelty pari- tai laumareviiriä siellä aivan vastikään toteutetun metsästyksen takia.

Suden kiintiömetsästys on epäilemättä vaikuttanut Lauhanvuoren reviiriin, mutta siitä huolimatta Tassu-järjestelmän aineisto susien esiintymisestä kuluvan vuoden toukokuun alusta nykyhetkeen viittaa hyvin selvästi itsenäiseen ja naapurireviireistä erillään olevaan säännönmukaiseen havaintomassaan aiemman Lauhanvuoren reviirin alueella ja sen välittömillä lähiseuduilla Kauhajoen, Karvian, Honkajoen, Isojoen ja Karijoen taajamien rajaaman alueen sisällä. Tuoreimman kanta-arvion luonnehdinta maaliskuulta 2026 reviirin tyhjyydestä ei niin ollen vaikuta enää tällä hetkellä pätevän.

Entisen Lauhanvuoren laumareviirin alueelta – ilman edellä mainittuja lähiseutujakin siis – voidaan todeta kirjatun kuluneena kesänä ja syksynä luotettavia havaintoja useammasta aikuisesta sudesta. Neljästä yksilöstä on hiljan kirjattu kaksi näköhavaintoa syyskuulta (havainnot 896799 ja 896801), ja lisäksi aineistossa on toukokuulta ja syyskuulta kaksi havaintoa kolmesta aikuisesta sudesta, joiden kummankin selitysosassa viitataan mahdolliseen mukana olleeseen neljänteen yksilöön (860188, 888573). Näiden ohella on reviirirajan sisältä kirjattu toukokuulta tähän hetkeen kaikkiaan 11 havaintoa kahdesta susiyksilöstä, jotka todennäköisesti käsittävät samoja yksilöitä, kuin yllä mainitut useamman yksilön havainnot.

Entisen laumareviirin lähiseuduilta puolestaan huomionarvoisia ovat etenkin kolme kirjattua näköhavaintoa kesä- ja syyskuulta, joissa on 5–6 km entisen reviirirajan ulkopuolella pohjoisessa ja lännessä todettu aikuisen suden seurassa olleen kolme pentua (870516, 874900) ja kaksi pentua (892069). Seudulla kokonaisuudessaan saattaa siten olla aikuisten susien ryhmän ohella myös pentue.

Metsähallituksen tiedossa on, että merkittävä osa tämän lausunnon kannalta keskeisimmistäkin havainnoista erityisesti syyskuun ajalta on tullut kirjatuksi Tassu-järjestelmään vasta viiveellä, eivätkä ne ole olleet viranomaisten käytössä 9.10. julkaistun asetusmuistion taustaksi tehtyä alueen susikannan tilannetta selvitettäessä.

ESITYS

Metsähallitus esittää maa- ja metsätalousministeriön asetusluonnokseen seuraavia muutoksia perustellen niitä Lauhanvuoden seudulle palautusistutetun metsäpeurakannan suojelulla.

1 § Suurin sallittu saalismäärä – Muutetaan suurin sallittu saalismäärä”… alueellisen kiintiön perusteella saaliiksi saatujen susien määrä saa olla enintään 113 yksilöä poronhoitoalueen ulkopuolella.”

2 § Aluekohtaiset kiintiöt – Lisätään alueiden luetteloon ”Lauhanvuori 4” sekä rajataan sen osalta kiintiöalue asetuksen liitekarttaan Tassu-järjestelmään kirjatut havainnot huomioiden tarkoituksenmukaisella tavalla.

Niemelä Juha
Metsähallitus

Varala Anna-Liisa
Metsähallitus